

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 20 de Febrer de 1897

Núm. 3.198

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P. as. 1
3 provincies trimesstre. P. as. 3.50
Estranger y Ultramar. P. as. 7
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS

GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

E HISPANO-AMERICANS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

EN

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàreas de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donantlosi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan sobre ellas, augmentant lo rendiment d' un mode sorprendent.

Propietaris viticultors, provehiders dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers oníctils y particulars del Estranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs viti-vinicola de Badalona de 1892. Representació en totes las provincies d' Espanya.

Demánis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas; ANTON DELMAS, Barcelona

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Patatas, Hortalissas, Afulas, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

V. da Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓ
Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA
Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE • RETRATA •

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots

LOS DIUMENGES.

Passoig de Mata, 12,

REUS

Dias de despalg tots los festius.

SECCIÓ DOCTRINAL

Las operaciones á Cavite

No es que nosaltres volguém ser astròlechs, pera augurar lo que allí ha de succehir. Suposém que 'l general Polavieja, quan després de tant temps s' ha decidit á empendre y dirigir las operaciones, funda aquestas ab un plan ben estudiat; pero francament los cablegramas que del gran arxipièlech arriban, son tan optimistas, presentan la solució del problema tan clara, y per altra part las operaciones nos costan tan pocas baixas, que á no distingirnos la qualitat de catalans, frets y rasonadors, n' hi hauria pera entusiasmar-se. Som al principi, lo que significa que si s' ha fet algo, ha de ser ben poca cosa, y ja cantan alabansas d' un plan que qui sab si en virtut de lo ben preparats que s' troban los insurrectes tagalos, haurá de cambiarse per algún altre.

Es menester un xich de reflexió; fa falta que se segueixi lo curs de las operaciones, si s' vol ab interés, donchs vist lo desengany que ha donat á aquells, los mes impresionistas, la solució, no del tot acceptada, del conflicte cubá, si en lo de Filipinas succehís lo propi aquell mateix desengany fora menos perdonable.

Al poble li agrada enterarse de bonas novas veritat; á las mares los satisfá la seguretat que 'ls generals y 'l Govern pugan donarlosi de que las guerras están en son acabament; perque á un y á las altres aquestas novas, los hi donan, peu pera formar-se gratas ilusions; pero si després veuen aquestas frustadas per lo desengany, son dolor es allavors mes intens.

D' aquí que la opinió pública tingui en los presents moments tota la seva atenció, son més gran interés en las operaciones militars empresas per lo general en jefe del Arxipièlech filipi, com diu molt be nostre estimat company *La Renaicensa*, ab lo numerós cos de tropas que te á las sevas ordres, contra 'l gros de las forsas insurrectas tagalas possessionadas de la provincia de Cavite y de part d' altres provincias, y fortificadas en las sevas principals poblacions.

La provincia de Cavite, que en punt esperit separatista s' ven que es al arxipièlech filipi lo que 'l Camagüey y 'l departament Oriental á la isla de Cuba, ha permanescut en estat d' absoluta independència desde darrers d' Agost del any passat, en que esclatá la insurrecció. Durant mitj any han estat tots aquells rics é importants territoris completament separats d' Espanya. En tot aquest temps, emancipats en absolut, los tagalos cavitenys s' han governat á la seva manera, han organiat las sevas forsas, han sostingut importants combats quan han sigut atacats, y s' han fortificat tant en espera dels atachs nous ab que contavan, que 'l general Polavieja, malgrat las impaciencias de molta gent de Manila y de la Península, cregué convenient prepararse durant dos mesos avans de decidir-se á atacar de fort y de ferm al principal foc de la rebelió.

Aquest atach, com los nostres lectors saben, ha comensat ja fa alguns dias. Lo mateix general Polavieja dirigeix las operaciones per ell y 'l Estat mejor pacientment estudiadas durant tot aquest temps. Diferentas columnas invadeixen lo territori independent per los cantons que se 'ls hi ha indicat, y en aquets moments, després de combats que malgrat haverhi hagut dolorosas pérduas, no passan encara d' escaramussas, atacan ó s' disposan á atacar los principals llochs fortificats.

La importancia d' aquestas operaciones se considera per molts tan gran, que d' ellas se suposa que depén la pacificació de la isla de Luzón. En realitat, si be no es segur que á la conquista de Cavite li segueixi immediatament, ni potser en alguns mesos, lo restabliment complet de la pau en l' arxipièlech, puig es de creure que encara durará molt temps la insurrecció mantinguda per partidas esparramadas per las diferentas provincias, es evident que la cayguda del principal baluart de la rebelió treurá molt de coratge á tots los insurrectes, y sobretot que mentres Cavite segueixi independent com ha estat fins ara, al mal moral y material de la separació efectiva d' una part important del territori filipi s' hi haurá d' afegir la dificultat de pacificar lo restant, en lo que desde Cavite s' ha procurat sempre mantenirhi la insurrecció.

La operació contra Cavite, donchs, pot ben be calificarse d' importantíssima y decisiva, pero potser per

aixó mateix cal no ferse massa ilusions respecte á la rapidas ab que serà portada á cap. Lo probable es que duri mes temps y costi mes victimas de lo que molts se pensan. L' haverse parlat massa de las primeras victorias, que eran accions casi insignificants; ha fet creure á molts que ab pocas baixas s' ocuparian tots los llochs dels insurrectes en cinch ó sis dias. Hi ha que comptan ab que en sis mesos s' aprenen moltes cosas, y s' pot apendre lo més essencial en aquesta mena de guerras y mes difícil d' obtenir en insurreccions, que es la disciplina. Los insurrectes de Cavite s' han preparat molt y s' han reunit en gran número, y si sos quefes esperan un atach de que forsosament havian de tenir noticia, no es de creure que deixin d' oposarli enérgica resistencia. Y, finalment, en tant temps s' haurán creat allí de segur nous interessos, fruyt de la nova organizació, y aixó no es solzament un perill pera 'l pervindre, sino que pot ser un element major de resistencia y contribuir á que molts lluytin á la desesperada al veures vigorosaments atacats per lo general Polavieja.

No impacientarse, donchs, que ja s' veurá lo que passi.

Plantació dels arbres

Una de las operaciones de més utilitat per los arbres y arbustes es, sens dupte, la transplantació feta en las épocas oportunas y ab las condiciones més favorables possibles. Aqueixa operació es la més principal per la salut y desenrotlló de las plantas, y per l' augment de producció de fruyts, tant en quantitat com en qualitat.

Per l' estudi de la transplantació, seguirem lo sistema de M. A. Brueli, separant las rasses de fullas persistentes y de fullas caducas.

Per la transplantació dels arbres y arbustes de las persistentes á la que perteneixen los resinosos y olivos, com son lo pí, l' abet, las ginebras, lo boix, l' alsina, la truana, l' olivera, lo llorer, los nesplés del Japó, etc. etc.; lo temps més apropiat será als últims de la primavera, en lo moment en que las plantas comensan á estar en vegetació, ó be per lo mes de Septiembre, avans de que passi completament la vegetació anyal.

Aquí, en nostre país, ahont regularment no patim fortas séquias al estiu, será lo millor efectuarlos en primavera; pero en los paissos ahont l' estiu passa molt sech y l' hivern no glassa fortament, será millor aprofitar l' época oportuna del Septiembre.

«Los resultats produhits, diu Brueli, per lo cuydado de las épocas, son una consecuencia de las lleys de la fisiología vegetal: en efecte, aquets arbres que conservan las fullas tot l' hivern son dotats allavors d' una

vegetació poch activa, es veritat, pero suficient per portar a las fullas la sava que necessita per no ser dessecada per la evaporació. Si trasplantan aqueixas especies al últim de la tardor ó al hivern, resultarà la completa suspensió de la circulació dels fruits ó savia y, per consegüent, la dissecció de las fullas y la mort del arbre: al contrari si s'escull per fer la trasplantació l'època oportuna de la primavera ó en lo moment que la rebrotos tenen ja alguns centímetres de llargh la vegetació serà allavors dotada d'un vigor tal, que serà suficient perque l'arbre no sofreixi. Als primers dias de Septiembre per los paissos calents, la vegetació es escassament, prou activa perque las plantacions tingan lo temps suficient de posar novas arrels y agafarse a la terra.

En quant a la especie de *tullas caducas*, tots los principals autors agricultors, hortelans y jardineros, están d'acort que la trasplantació es la de tardor, tan prompte com hagin caygut las fullas. Los arbres trasplantats en la tardor prenen possessió del terreno durant l'hivern y resisteixen millor l'evaporació que produheixen en la superfície lo sol y l'ayre.

Lo citat arbricultor va fer un ensaig que 's lo següent: A principis de Desembre de 1873 va plantar 20 arbres que, junts, pesavan 5'400 kilógrams. En lo de Mars plantá 20 arbres mes ab las condicions y 'l mateix pes. A primers de Desembre de 1874 després d'un any de vegetació, va fer arrencar los arbres ab lo més minucios cuidado: feu netejar y rentar bé isa arrels fent pesar las dos partidas d'arbres separadament y li doná 'ls resultats següents:

20 arbres plantats en Desembre; pes lo dia de la plantació.	5'400
pes, lo dia de la desplantació.	0'573
20 arbres plantats en Mars, pes lo dia de la plantació.	5'400
pes, lo dia de la desplantació.	6'890

La ventatja, donchs, es per las plantacions de la tardor.

No obstant que aquestos resultats d'una experencia feta per una persona tan competent com M. de Bruell, la major part dels práctichs fan diferencia en las trasplantacions segons en las classes de terrenos en que deuen verificarse. Consideran poch convenients las plantacions fetas en la tardor en terrenos argilosos ó molt compactes y humits, perque las feriduras que sempre resultan a las extremitats de las arrels durant l'hivern, se pudreixen, y aixó perjudica en gran manera 'l desenrotlo de las novas arrels; aquesta opinió ve confirmada per molts agricultors y per las experencias fetas per lo mateix M. Bruell.

Per terminar, nosaltres, ab la opinió de diferents práctichs, aconsellarem, com una de las primeras circumstancias, que los clots abont se vulgan trasplantar los arbres si es possible, se fassin un any avans, perque las terras pugan ésser bé senejadas per lo sol y l'ayre.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 19 de Febrer de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BAROMETRE aneroides	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSERV. particular
9 m.	763	97	0	1.3	Nuvol	
3 t.	763	96				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can.
9 m.	Sol. 43	7	10	E.	Cun Nin.	0.9
3 t.	Sombra 43		10	E.	id.	0.9

Sessió del Ajuntament

Baix la Presidencia del Síndich D. Ramon Vidiella Balart y ab assistencia dels regidors senyors Massó, Cañissa, Vergés, Mas, Jordana y Pallejá tingué lloch la de segona convocatoria, la que comensá a un quart de deu de la nit d'ahir.

Llegida per lo senyor Secretari l'acta de la anterior quedá aprobada per unanimitat.

Se doná compte de que del extracte dels «Boletins Oficiais» corresponents a la última setmana contenia un d'ells una circular de la que n quedá enterat lo Consistori.

També fou llegida un comunicació procedent dels «Jochs Florals» de Barcelona donant las gracias al Ajuntament per haver acordat contribuir a la festa d'enguany ab un premi.

Sobra 'l dir que aquesta comunicació estava escrita ab nostra bella parla y que en catalá fou llegida per lo senyor Secretari.

Passá a la secció de Foment y Ayguas una sollicitud de D. Pau Abelló y Boada.

Se doná compte del dictamen emés per la comissió especial del alumbrat públich que havia quedat demunt de la taula a instancia del Sr. Vidiella.

Aquest feu present que desde la Presidencia no podía emetre las opiniones que del estudi d'aquest assumpto s'havia format, per lo que abandoná la Presidencia, passant a ocuparla 'l regidor que havia obtingut més vots tocant al Sr. Mas.

Lo Sr. Vidiella feu algunas observacions sobre 'l dictamen, que foren contestadas per lo Sr. Pallejá y las que a la vegada refutá 'l Sr. Vidiella propoant finalment que s'ingrés una reunió avans de la próxima sessió pera tractar d'aquesta cuestió, proposició que quedá aprobada per unanimitat y en sa virtut retirat lo dictamen fins a la sessió vinent.

Acte seguit se llegí 'l dictamen de la mateixa Comissió especial donat a la sollicitud del Gas Reusense demanant autorisació pera instalar una xarxa aèrea de electricitat.

Lo Sr. Vidiella s'oposá a la aprobació del dictamen per las rahons que ja havia alegat anteriorment, ó sigui perque entén que la xarxa ha d'anar per lo subsolt y no aèrea, puig aquesta sol ocasionar desgracias personals. S'acordá que retornés lo dictamen a la Comissió.

Quedá aprovat lo dictamen de la secció de Consums recaygut a la sollicitud dels venedors de pesca salada.

Aixís mateix quedá aprovat lo de Beneficencia nomenant al farmacéutich D. Narcís Soler pera 'l servey de las casas de Beneficencia y quedaren aprobats los de la secció de Foment recayguts a las sollicituds de don Ramon Mayner Socías, D. Joan Vergés Marca, D. Joseph M. Tarrats y D. Rosa Cortada viuda de D. Joaquim Figuerola.

Quedá demunt la taula lo recaygut a la sollicitud del Sr. President de la societat anónima Manicomi de Reus y s'aixecá la sessió.

Lo teatre Fortuny tornarà avuy a obrir sas portas al públich; pero aquesta vegada serà pera rendir lo cult y respecte que s'mereix la nostra literatura y llengua.

La companyia que farà las delicias de nostre públich, es la que dirigeix lo primer y eminent actor senyor Bonaplata y en ella hi figura la primera actriu de la nostra escena, Sra. Parreño.

La obra escullida pera 'l debut es «Ojer», del senyor Ferrer y Codina.

Esperém que en las dos funcions que dita companyia donará en nostre teatre, s'hi reunirà lo millor y mes escullit de nostra societat, y tots los bons amants de la literatura pátria, principalment, en la funció de demá, que s'posará en escena la preciosa producció d'en Guimerá «Terra Baixa», que ha sigut la que ha obtingut mes franch éxit a Madrid, a qual escena castellana hi fou trasplantada per lo no menys insigne dramaturch, don Joseph Echegaray.

Y esperém que 'l teatre s'veurá ple de gom a gom, pera que 'l senyor Bonaplata, se quedi ab nosaltres per tot lo que queda de temporada de carnaval, si pot ser, y s doni a conèixer «María Rosa», «La Festa del blat» y demés del teatre de la nostra terra que continuan essent desconegudas per nostre públich, com si realment lo gust d'aquest estés tan poch refinat, que prefereix las vavacanas obretas del género chico al plaer d'assaborir ab tota sa grandiositat las bellasas que en sas hermosas concepcions hi posan nostres autors genials.

A dos quarts de nou d'aquesta nit tindrà lloch en lo saló d'actes del «Centro Republicano Democrático Autonomista», la sessió preparatoria pera la Asamblea republicana que demá tindrà lloch en aquesta ciutat y a la que hi están invitats tots los republicans de Catalunya.

Los propietaris del Cinematógrafo senyors Durán y Baró han tingut la fina atenció d'invitar nos a la exhibició de las fotografias animadas que han acordat a las sis de la tarde d'avuy en obsequi a las personas distingidas d'aquesta ciutat y a la premsa.

Agrahim com se mereix dita atenció y procurarem assistirhi.

Avuy arribará procedent de Tarragona la companyia dramática catalana que dirigeix l'aplaudit actor senyor Bonaplata y que com saben nostres lectors ve a actuar a nostre Teatre Fortuny.

Avuy y demá a la nit en los espayosos salons de la societat «Juventud Reusense», hi tindrà lloch lluhits balls de máscaras.

Demá (si 'l temps ho permet) de dos quarts de dotze del mitjdía a dos quarts de duas de la tarde, la Banda Municipal donará un concert en lo Passeig de Mata per compte dels socis protectors de la mateixa, executant varias pessas de son repertori.

Hem rebut lo primer número del periódich *El Llobregat Federal* que acaba de veure la llum a Molins de Rey.

Retorném al colega son carinyós saludo.

Un periódich doná la noticia de que Zertuche, que militá en las filas dels insurrectes fins la mort de Maceo, ha sigut assassinat.

En la «Gaceta» del dia 9 del corrent se publicá l'estat general de deutes als mestres de primera ensenyansa.

Lo total de deutes als mestres en 30 de Juny, puja a la friolera de 7.600.362 pessetas.

Quina vergonya per lo país, ó millor dit per los governants que tals abusos consenten!

Ha sigut trasladat a aquesta provincia l'enginyer agrónom D. Francisco de P. Cusado que ho era de Málaga.

Dintre molt pochos dias publicarà la «Gaceta» los programas que han de servir pera tots los exercicis de oposició a Escuelas públicas conforme 'l Reglament de 11 de Desembre últim.

Dia un colega:

«Se planyen los tenedors de las novas obligaciones d'Aduanas que ab tot y haver vensut lo dia 15 'l pago del primer cupó de las mateixas, no poden realisar lo, donchs en las oficinas del Banch se 'ls hi contesta que no tenen encara ordre de pago. Lo més curiós del cas es que a Madrid se satistá 'l cupó ab regularitat desde 'l dia 15, no ocorreguent per tant allí las protestas y reclamacions que a Barcelona. Altre motiu de queixa pera 'ls tenedors d'obligacions es que no s'han repartit encara 'ls tituls definitius, lo qual ocasiona als interessats molestias que deurían evitarse a totas passadas.»

Per lo Sr. President de la Diputació provincial, secundat per los diputats del districte de Valls s'están fent activas gestions pera recabar dels Ajuntaments interessats, y en especial de Montblanch y Valls, l'ingrés de cantitat a compte de contingent provincial, ab destí a la reparació del pont de Vilabert, qual estat ruinós fa perillós y casi impossible 'l trànzit de carruatjes per dita carretera en lo mentat punt.

«Per lo párrafo primer del article tercer del real decret de 23 de Maig de 1845 se concedí excepció en lo pago de la contribució territorial als edificis, horts y jardins destinats a la habitació y recreo dels capellans cuan estiguessin materialment adherits a la iglesia parroquial, pero com molts d'aquets hors se troban situats en distancia apartada, la autoritat eclesiástica recurri al govern pera que la excepció s'ampliés fins aquets últims; excepció que s'alcanzá per real ordre de 14 de Mars de 1867.»

Certs dubtes suscitats aprop del particular acaban de resoldres oficialment recordant las preinsertas disposiciones legals.

De nostra colega de Valls *La Actualidad*:

«Ha sigut entregat als Tribunals de justicia l'alcalde de Valls per haver distret fondos embargats pera fer efectiu lo cupo de contingent provincial.

Formulada per lo president de la Diputació la corresponent denuncia, sembla que aquesta ha sigut remesa a aquest jutjat per lo Sr. Fiscal de la Audiencia de Tarragona.»

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 702'95 pessetas.

En la segona meytat d'aquest mes, segons Noherlesoom, los elements perturbadors de la atmósfera han d'ésser pochos insistents y duraders, perdent alguns la seva forsa per excessiva extensió. D'aquest concert, en general, de disposiciones pera 'l bon temps, hi ha que deduhir los dias 18 y 21. que serán altres tantas notas discordants, encara que no ab carácter general.

Lo 24 y 'l 25 serán ventosos d'entre SO. y NO. ab algunas plujas en l'O. y NO y N. de la Península.

Y s' despedirá 'l mes com comensá, ab temps ventós, desapacible y plujós especialment en las regions NO. y septentrional.

Analisém ara la quinzena, encara que no molt detalladament.

Lo dilluns hi hagué en lo NO, d' Europa una depressió, que extengué la seva influencia pel Continent.

En nostra península haurá adquirit una forma irregular, ocupant la regió septentrional y las concas del Duero y del Ebro, y produhit un temps ventós d' entre O. y N. ab bastanta pluja en las regions citadas.

Avans d'ahir la depressió dels anteriors dias s' extengué pel Centre y N. d' Europa.

Ans d'ahir dijous, las forsas, de la depressió dels dias anteriors, extesas pel N. y Centre d' Europa, s' encaminaren al Mediterrani. Llavors es quan hi ha que esperar que 'l mal temps, originat per las corrents aéreas procedents de Mediterrani, s' extingui fins al Centre d' Espanya, produhint vents entre NE. y SE., que farán baixar la temperatura, ab algunas plujas.

Lo diumenge 21 avansarà envers el O. y NO. d' Europa altra depressió en nostra Península, produhint vents d' entre SO. y NO. y algun ruixat á Portugal y á Galicia.

En condicions poch favorables pera son desenrotllo apareixerá 'l dia 23, entre 'ls paratjes de las Azores y Madera, altra depressió.

Lo dimécres 24 se trobará 'l centre de las baixas pressions del dia anterior al NO. de nostra Península, extenentse per ella. Produhirá vents d' entre SO. y NO. ab bastantas plujas, que s' propagaran desde Portugal al Centre d' Espanya.

Lo dijous 25 se trobará 'l centre de la depressió de dia anterior al NO. d' Espanya, y al mateix temps se formarà un núcleo de baixas pressions en lo Mediterrani superior.

Aquest dualisme de forsas será poch favorable, pera desarréglar més lo temps, que continuarà essent ventós d' entre O. y N. en nostra Península, ab alguns ruixats en las regions septentrional, pirenenca y á Catalunya.

La última depressió en aquesta quinzena arribará per l' Atlántich á Europa. Aixó será causa pera que 'l mes se despedeixi de la mateixa manera que comensá: desapacible, ventós y plujós.

Lo diumenge 22 será quan lo centre de dita depressió estarà més aprop d' Europa. Arribará també á nostra Península, ahont ocasionará vents d' entre SO. y NO., ab bastantas plujas, especialment en las regions NO. y septentrional.

Lo president de la Cambra de comers francesá de Barcelona visitá ahir al president de la Diputació provincial ab l' objecte d' entregarli la cantitat de 5.620'11 pessetas destinadas al sosteniment del Sanatori pera malalts y ferits procedents de las guerras de Cuba y Filipinas, qual cantitat constitueix lo producte de la suscripció oberta entre la colonia francesa d' aquella capital, que ab dit acte ha donat una prova de fraternitat envers nostra nació y de simpatia per nostres infelissos soldats.

Judicis orals del mes de Febrer de 1897

SALA PRIMERA

Dia 20.—Juljat de Reus; delictes per amenassas processat, Jaume Sardá Cervera, Ponent Lluch; Lletrat, Musté; Procurador, Dismau.

Catalunya

BARCELONA 18 de Febrer 1897.

Apreciat company: Molt comentat ha sigut y digne de las mes fortes sensuras lo telegrama publicat á La Publicidad fetzat á Vilanova y Geltrú, respecte al estreno á Sitjes, de «La Fada del Estany» de nostres bons amichs y companys en Morera y Massó.

Lo despit del corresponsal B. en afirmar de que la ópera sols va ésser aplaudida al final y rebuda ab molta fredat, no es altre, si no que l' estómach del corresponsal no va digerir prou be las molt bonas y expon-táneas demostracions de que varen ésser objecte nostres companys y mes alló de no poguer (no pagant ell) buydar alguns plats de recalentes viandas y algo mas que me callo por prudencia. Tinguén present aquell adagi «val mes enveja que pietat».

He tingut ocasió de sentir una pessa pera piano que te per títol «La Regional» de la que n' es autor l' aventat y novell mestre reusenach don Joseph Guix, aplaudit pianista d' un dels concorreguts catés de Tarragona.

La composició á que 'm refereixo, es escrita á temps d' americana y d' un sabor molt ayros y senzill, demostrant nostre patrici, dots especials pera la composició.

S' está fent los travalls preliminaris pera fundar en aquesta capital, una societat titulada «Colonia Reusen se, havent sigut rebuda ab molt d' entusiasme la citada idea, passant ja mes de doscents los inscrite. Ja procuraré posarlo al corrent de tot.

Lo carnaval, á no ser per los balls de disfressas, passaria desaperebut.

Sembla que 'l projecte de que tingui lloch en lo diumenge últim de carnaval una cabalgata infantil ha trobat patrocinadors y segons se diu resultaria una festa lluhida y molt concorreguda.

La tradicional «Rua» sembla que va de decadencia y que nostre Excm. Ajuntament pensa en suprimirla.

Ahir al mitj dia va arribar en aquest port lo vapor corren «Montevideo» procedent de Manila, conduhint alguns malalts victimas de la guerra.

Desde las nou del matí que 'ls esperavan en la plassa de la Pau, los individuos de la benéfica associació Creu Roja.

Ab l' exprés d' aquesta, surtirá pera Madrid, lo primer d' artilleria don Ferrán de la Torre, pera defensar devant del Consell Suprem de Guerra y Marina, als paysans encausats respecte als successos que varen tindre lloch á Morell y Vilallonga en motiu de las ayguas de la mina del senyor Abelló.

La comissió que, hi ha á Madrid que portá la representació del «Foment del Travall Nacional» segons diuen, está fent grans progressos en defensa de la causa Nacional.

Aixó es bó, que al menys se farán acreedors d' un muliment.

—La comissió aranzelaria de la «Lliga de Productors del Príncipat de Catalunya», d' acord ab la Junta directiva de la mateixa, va resoldre en sa última sessió, obrir entre 'ls productors una informació sobre l' aranzel vigent en la península, pera sollicitar la oportuna revisió de las partidas aranzelarias que ho necessitin, especialment las que 's relacionin ab las industrias auxiliars y las de petit desarrollo en nostre país.

Demá, divendres, á las nou de la nit tindrà lloch en lo saló del «Ateneo Barcelonés» la tercera conferencia publica en la que 'l soci don Joaquim Aguilera versará sobre 'l tema «Plantació de ceps americans á Catalunya».

Demá tindrà lloch, en lo teatre de Catalunya, avuy «Eldorado», l' estreno de la sarsuela en un acte «El Nene ó todo por el arte!», lletra del actor senyor Romea y música dels mestres Fernandez Caballero y Hermoso.

—Desde 'l mes de Mars, formara novament part de la companyia del «Teatro Romea» l' actor cómich en Frederich Fuentes.

—En lo teatre «La Gran-via» próximament estreno de la sarsuela «La chula».

De vosté affcm. S. S. y amich

Lo Corresponsal.

SECCIO OFICIAL

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Table with columns: Classe, Nº, Kilos, Grams, Satisfet Pts. Cts. Rows include Bou, Badellas, Bens, Cabrits, Tocinos, Desputllas de bestiar de llana y pel, Total adeudo.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Lleó. Sant de demá.—Sant Félix.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 18

De Marsella y esc. en 3 dias vapor «Cabo San Antonio» de 1313 ts., ab efectes consignat á M. Peres. De Bergen y esc. en 26 dias vapor «Aliance» de 338 ts., ab bacallá, consignat á Ferrer y Mary. De Liverpool y esc. en 26 dias vapor «Tordera» de 1311 ts., ab efectes, consignat á Modest Fenech.

Despatzadas

Cap.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with columns: Interior, Exterior, Colonial, Noms, Obligacions Almansas, Exterior, Paris, GIROS, Paris, Londres.

Nota de las operacions de Bolsa que 'ns ha facilitat l' agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Table with columns: Interior, Exterior, Amortizable, Aduanas, Norts, Exterior París, París, Fransas, Orenses, Cubas 1886, Cubas 1890, Obs. 6 0/0 Fransa, Obs. 3 0/0, Londres.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. llés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Table with columns: Londres, Paris, VALORS LOCALS, ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Harinera, Banck de Reus, Manufacturera de Algodon, C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.

TELEGRAMAS

Madrid 18.

L' «Heraldo» publica un telegrama de la Habana donant compte de que 'l tinent coronel Alfau tingué tres horas de foch ab la partida de Raul Arango, á Ceiba Mocha, treyentlos de sas posicions y causantlos hi moltas baixas.

La columna tingué dos morts, y ferits un tinent y 10 soldats.

Se diu que en lo combat morí lo cabecilla Arango.

—Han arribat á Creta varis transports grechs, conduhint tropas, armas y municions.

Durant la travessia trobaren un ácorassat inglés que 's limitá á seguirlos.

Demá sortiran novas tropas y pertretxos de guerra pera Kalamata.

Las tropas gregas han rebut instruccions pera que conservin bonas relacions d' amistad ab las forsas de las potencias que guarneixen la Canes, evitant tota colissió, pero mantenint lo propósit d' ocupar pacíficament la isla.

—Lo Sr. Cánovas ha declarat que son falsas las noticias de Cayo Hueso respecte de topaments «poch favorables» ocorreguts á Cuba.

Ha dit que reconeix la existencia d' algunas partidas insurrectas, pero que es indubtable que la guerra va de vensuda.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compania dramática catalana y castellana dirigida per l' eminent primer actor D. Teodor Bonaplata y en la que hi figura la distingida primera actriu D. Carme Parreño.

Funció pera avuy.—Primera de las dos únicas.—Se posará en escena lo celebrat drama catalá en 3 actes y en vers, original de D. A. Ferrer y Codina, títol: «Ojer, ó lo Pelayo catalá», y la bonica comedia en un acte, denominada: «Palos y a casa».

Entrada general 2 rals.—A 3 cuarts de 9 en punt.

ESPECTACLE NOU

LO CINEMATÓGRAFO

Fotografias animadas y en color.—Inauguració avuy dissapte 20 Febrer 1897 en l' antich saló de billars del Caté de Paris (porxos de la Plassa de Prim.—Entrada 2 rals.—Exhibicions cada mitja hora desde 2 quarts de 7 de la nit.

Durant lo dia 's donarán adicions del «Gráfono de Edison» últim perfeccionament del Fonógrfo que permet ohir escullidas pessas de cant y música en tot lo saló, sense necessitat d' auditiús.

10 céntims audició

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

Nota de las operaciones de los trenes que se hacen en la estación de Reus. El agente D. Joaquín de las Casas, representante en Reus de las compañías de ferrocarril de España y de Francia.

Ultimas horas de la Hoja de Barcelona a las 4 y 5 y tercera.

De Reus a Barcelona
5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Villanova)
12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
15:57 t. correo (per Villanova)

De Barcelona a Reus
6:25 m. (per Vilafranca) —
9:46 m. (per Villanova) —
16:31 t. per id.
17:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus a Mora
9:33 m. — 1:01 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus
4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 p.

De Reus a Tarragona
8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus
7:30 m. — 12:25 t. — 1:30 t. — 8:20 p.

De Reus a Lleyda

8:10 m. — 5:25 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 p.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directe	10:30 t.
De id. id.	1:30 p.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 n.
De Madrid y Zaragoza 9:30 t.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 1.ª y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduixen tropas de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per a Barcelona a las 5:00 m.
Per a id. a las 2:00 t.
Per a Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Per a id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Per a Tarragona, directe a las 7:00 n.
Per a Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8:00 m.
Per a Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que se deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regira desde l' dia 1 de Octubre de 1896:

Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.
Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

TOS CATARROS TOS CONSTIPATS TOS SAMA TOS

Sia de fanch herpética, sia humida ó seca, provingui de peccazon ó de irritació de gola, etc., presentos agradables é infalibles. Con-
Mectorals de Miret calman a las primeras presas, y avans d' acabar la capsa se te la radical curació per antigua y rebelde que sia,
facilitant en tots cassos la expectoració admirablement. Preu de la capsa de 24 presas quatre rals. Diposit en Reus, farmacia SERRA,
Arrabal Sta. Ana, 80 y Nova, Arrabal baix Jesús, 4. Las demandas al engrés deuben dirigirse al autor MIRET, farmacéutich, HOSPITA-
LET (Barcelona). Madrid: SR. SANJAUME.—Horno de la Mata, 15, Diposit de productos químicos.

LO SOMATENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de suscripció

En Reus, un mes.
En províncias trimestre
Extranger y Ultramar
Anuncis, a preus convencionals.

Punts de suscripció

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Pessetas	1	3:50	7
100	350	700	1350
200	700	1400	2700
300	1050	2100	4050
400	1400	2800	5400
500	1750	3500	6750
600	2100	4200	8100
700	2450	4900	9450
800	2800	5600	10800
900	3150	6300	12150
1000	3500	7000	13500
Total abans			

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' any.—Sant Lloç.
Sant de Nadal.—Sant Felix.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

De Marcella y esc. en 3 dies vapor Cabo San An-
tonio de 1813 t. ab efectos oportuns a M. Reus.
De Beren y esc. en 28 dies vapor Alianzas de
328 t. ab efectos oportuns a Tarragona y Març.
De Liverpool y esc. en 28 dies vapor Tardor de
1311 t. ab efectos oportuns a Mòstol, Penesch,
Dapuntanes